

Nezavisna komisija za praćenje uslova boravka u zavodima,
postupanje i poštivanje ljudskih prava lica nad kojima se izvršavaju krivične sankcije
i druge mjere koje je izrekao u krivičnom postupku Sud Bosne i Hercegovine,
strani sudovi za djela predviđena Krivičnim zakonom Bosne i Hercegovine
ili međunarodnim ugovorom čiji je potpisnik Bosna i Hercegovina
ili drugi sud u skladu sa zakonom Bosne i Hercegovine

Broj: 05/6-50-13-27-27-4/18

Sarajevo, 5.2.2018.

IZVJEŠTAJ

**o radu Nezavisne komisije za praćenje uslova boravka u zavodima,
postupanje i poštivanje ljudskih prava lica nad kojima se izvršavaju
krivične sankcije i druge mjere koje je izrekao u krivičnom postupku Sud
Bosne i Hercegovine, strani sudovi za djela predviđena Krivičnim zakonom
Bosne i Hercegovine ili međunarodnim ugovorom čija je potpisnica Bosna i
Hercegovina ili drugi sud u skladu sa zakonom Bosne i Hercegovine
za 2017. godinu**

Februar 2018. godine

SADRŽAJ

POGLAVLJE I. UVODNE NAPOMENE	3
POGLAVLJE II. NADLEŽNOSTI NEZAVISNE KOMISIJE	7
POGLAVLJE III. IZVRŠENJE ZADATAKA IZ NADLEŽNOSTI NEZAVISNE KOMISIJE U 2017. GODINI	8
Odjeljak A. Realizacija zadataka održavanjem sjednica Nezavisne komisije	8
1. Usvajanje Izvještaja o radu Nezavisne komisije za 2016. godinu.....	9
2. Finansijsko poslovanje Nezavisne komisije.....	9
Odjeljak B. Posjete Nezavisne komisije kazneno-popravnim zavodima	9
1. Nenajavljena ad hoc posjeta KPZ-u Zenica	10
2. Nenajavljena ad hoc posjeta KPZ-u Tuzla.....	15
Odjeljak C. Javnost rada	17
Odjeljak D. Administrativno-tehnička podrška u radu	18
POGLAVLJE IV. ZAKLJUČNA RAZMATRANJA I PREPORUKE.....	18
a) Zaključna razmatranja.....	18
b) Preporuke.....	19

Na osnovu člana 52. stav (11) Zakona Bosne i Hercegovine o izvršenju krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera – službeni prečišćeni tekst („Službeni glasnik BiH“, broj 22/16) i člana 2. stav (6) Poslovnika o radu Nezavisne komisije za praćenje uslova boravka u zavodima, postupanje i poštivanje ljudskih prava lica nad kojima se izvršavaju krivične sankcije i druge mjere koje je izrekao u krivičnom postupku Sud Bosne i Hercegovine, strani sudovi za djela predviđena Krivičnim zakonom Bosne i Hercegovine ili međunarodnim ugovorom čija je potpisnica Bosna i Hercegovina ili drugi sud u skladu sa zakonom Bosne i Hercegovine, Nezavisna komisija za praćenje uslova boravka u zavodima, postupanje i poštivanje ljudskih prava lica nad kojima se izvršavaju krivične sankcije i druge mjere koje je izrekao u krivičnom postupku Sud Bosne i Hercegovine, strani sudovi za djela predviđena Krivičnim zakonom Bosne i Hercegovine ili međunarodnim ugovorom čija je potpisnica Bosna i Hercegovina ili drugi sud u skladu sa zakonom Bosne i Hercegovine, na 27. sjednici, održanoj 5.2.2018., usvojila je i Parlamentarnoj skupštini BiH podnosi sljedeći

I Z V J E Š T A J

o radu Nezavisne komisije za praćenje uslova boravka u zavodima, postupanje i poštivanje ljudskih prava lica nad kojima se izvršavaju krivične sankcije i druge mjere koje je izrekao u krivičnom postupku Sud Bosne i Hercegovine, strani sudovi za djela predviđena Krivičnim zakonom Bosne i Hercegovine ili međunarodnim ugovorom čija je potpisnica Bosna i Hercegovina ili drugi sud u skladu sa zakonom Bosne i Hercegovine za 2017. godinu

POGLAVLJE I. UVODNE NAPOMENE

Nezavisna komisija za praćenje uslova boravka u zavodima, postupanje i poštivanje ljudskih prava lica nad kojima se izvršavaju krivične sankcije i druge mjere koje je izrekao u krivičnom postupku Sud Bosne i Hercegovine, strani sudovi za djela predviđena Krivičnim zakonom Bosne i Hercegovine ili međunarodnim ugovorom čija je potpisnica Bosna i Hercegovina ili drugi sud u skladu sa zakonom Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Nezavisna komisija) uspostavljena je u skladu s članom 41a. st. 2. Zakona BiH o izvršenju krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera („Službeni glasnik BiH“, br. 13/05, 53/07, 97/07 i 37/09) kao nezavisno tijelo Parlamentarne skupštine BiH.

Predstavnički dom na 76. sjednici, održanoj 21. aprila 2010., i Dom naroda na 47. sjednici, održanoj 24. juna 2010., donijeli su Odluku o imenovanju članova Nezavisne komisije u prvom mandatu.

Za članove Nezavisne komisije na mandat od pet godina imenovani su:

1. dr. sc. Mile Lasić, predsjednik,
2. Semiha Borovac, prva zamjenica,
3. Predrag Crnogorac, drugi zamjenik,
4. mr. Damir Čačković, član, i
5. Milana Škipina, članica.

Odluka o imenovanju članova Nezavisne komisije objavljena je u „Službenom glasniku BiH“, broj 54/10, od 5.7.2010. Imenovanjem Nezavisne komisije Bosna i Hercegovina je ispunila (dijelom) međunarodno preuzete obaveze u pogledu uspostave nacionalnog preventivnog mehanizma (NPM) za BiH. Prvi mandat Nezavisne komisije u skladu sa zakonom trajao je pet godina i nije bilo promjene u njegovom sastavu. Svih pet godišnjih izvještaja o radu u prvom mandatu usvojeni su u Parlamentarnoj skupštini BiH.

U skladu sa zaključkom oba doma Parlamentarne skupštine BiH, Nezavisna komisija uspostavila je evidenciju izdatih preporuka prilikom posjeta KPZ-ima i njihovoj realizaciji. Svi KPZ-i kojima su prilikom redovnih posjeta (kontrola) izdate preporuke s ciljem otklanjanja uočenih nepravilnosti obavijestili su Nezavisnu komisiju o njihovoj realizaciji, čime je uspostavljen odgovoran odnos na principima saradnje između Nezavisne komisije i Zavoda, a što istovremeno pokazuje odgovoran odnos zavodskih uprava prema Parlamentarnoj skupštini BiH, koja u konačnici usvaja izvještaj o radu Nezavisne komisije i prati realizaciju njenih preporuka. U skladu s članom 52. stav (7) Zakona BiH o izvršenju krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera – službeni prečišćeni tekst („Službeni glasnik BiH“, broj 22/16), od 2014. godine uspostavljen je mehanizam dostavljanja izvještaja o radu Nezavisne komisije entitetskim ministarstvima pravde u BiH, što omogućava bolji uvid u stanje u KPZ-ima i bolju realizaciju preporuka Nezavisne komisije.

Drugi mandat Nezavisne komisije uspostavljen je u skladu s članom 52. stav (2) Zakona Bosne i Hercegovine o izvršenju krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera – službeni prečišćeni tekst („Službeni glasnik BiH“, broj 22/16), kada je Parlamentarna skupština BiH na 21. sjednici Predstavničkog doma, održanoj 10.12.2015., i na 12. sjednici Doma naroda, održanoj 10.12.2015., donijela Odluku o imenovanju članova Nezavisne komisije za praćenje uslova boravka u zavodima, postupanje i poštivanje ljudskih prava lica nad kojima se

izvršavaju krivične sankcije i druge mjere koje je izrekao u krivičnom postupku Sud Bosne i Hercegovine, strani sudovi za djela predviđena Krivičnim zakonom Bosne i Hercegovine ili međunarodnim ugovorom čija je potpisnica Bosna i Hercegovina ili drugi sud u skladu sa zakonom Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 54/10), na drugi mandat od pet godina, a to su:

1. Mile Lasić,
2. Alma Čolo,
3. Brana Spasojević,
4. Azra Alajbegović i
5. Aleksandar Faladžić.

Konstituirajuća sjednica Nezavisne komisije za praćenje uslova boravka u zavodima, postupanje i poštivanje ljudskih prava lica nad kojima se izvršavaju krivične sankcije i druge mjere koje je izrekao u krivičnom postupku Sud Bosne i Hercegovine, strani sudovi za djela predviđena Krivičnim zakonom Bosne i Hercegovine ili međunarodnim ugovorom čija je potpisnica Bosna i Hercegovina ili drugi sud u skladu sa zakonom Bosne i Hercegovine održana je 21.1.2016., kada su za predsjednika i prvog i drugog zamjenika predsjednika izabrani:

1. Mile Lasić, predsjednik,
2. Alma Čolo, prva zamjenica predsjednika, i
3. Brana Spasojević, druga zamjenica predsjednika.

- Prva zamjenica predsjednika Nezavisne komisije Alma Čolo je 8.12.2016. dopisom broj: 05/6-34-1-3084/16 podnijela Nezavisnoj komisiji neopozivu ostavku na članstvo u Nezavisnoj komisiji i na dužnost zamjenice predsjednika Nezavisne komisije. Na 12. sjednici Nezavisne komisije, održanoj 15.12.2016., članovi Nezavisne komisije jednoglasno su prihvatili ostavku te je, u skladu s članom 4. st. (3) i (4) Poslovnika o radu Nezavisne komisije, dostavili Parlamentarnoj skupštini BiH na razmatranje i odlučivanje.

Parlamentarna skupština BiH, na 40. sjednici Predstavničkog doma, održanoj 29. decembra 2016. godine, i na 26. sjednici Doma naroda, održanoj 1. februara 2017. godine, donijela je Odluku o razrješenju dužnosti članice Nezavisne komisije za praćenje uslova boravka u zavodima, postupanje i poštivanje ljudskih prava lica nad kojima se izvršavaju krivične sankcije i druge mjere koje je izrekao u krivičnom postupku Sud Bosne i Hercegovine, strani sudovi za djela predviđena Krivičnim zakonom Bosne i Hercegovine ili međunarodnim ugovorom čija je potpisnica Bosna i Hercegovina ili drugi sud u skladu sa zakonom Bosne i

Hercegovine Alme Čolo, broj: 01,02-34-1-3084/16, od 1.2.2017. Ova odluka stupila je na snagu danom objave u Službenom glasniku BiH, broj 8/17, od 7.2.2017.

- Parlamentarna skupština BiH, na 30. sjednici Doma naroda, održanoj 30. juna 2017. godine, i na 48. sjednici Predstavničkog doma, održanoj 14. juna i 5. jula 2017. godine, donijela je Odluku o izmjeni Odluke o imenovanju pet članova Nezavisne komisije za praćenje uslova boravka u zavodima, postupanje i poštivanje ljudskih prava lica nad kojima se izvršavaju krivične sankcije i druge mjere koje je izrekao u krivičnom postupku Sud Bosne i Hercegovine, strani sudovi za djela predviđena Krivičnim zakonom Bosne i Hercegovine ili međunarodnim ugovorom čija je potpisnica Bosna i Hercegovina ili drugi sud u skladu sa zakonom Bosne i Hercegovine, broj: 01,02-50-14-387-4,10/17, od 5.7.2017. Ovom odlukom, koja je stupila na snagu objavom u „Službenom glasniku BiH“, broj 50/17, od 11.7.2017., Vedad Gurda imenuje se za člana Nezavisne komisije za praćenje uslova boravka u zavodima, postupanje i poštivanje ljudskih prava lica nad kojima se izvršavaju krivične sankcije i druge mjere koje je izrekao u krivičnom postupku Sud Bosne i Hercegovine, strani sudovi za djela predviđena Krivičnim zakonom Bosne i Hercegovine ili međunarodnim ugovorom čija je potpisnica Bosna i Hercegovina ili drugi sud u skladu sa zakonom Bosne i Hercegovine.

Na 20. sjednici, održanoj 19.7.2017., jednoglasno je dogovoreno da se za prvu zamjenicu predsjednika Nezavisne komisije, koje je ostalo upražnjeno ostavkom Alme Čolo, imenuje Azra Alajbegović.

Nezavisna komisija je u svom radu nezavisna u okviru važećih domaćih propisa i međunarodnopravnih instrumenata. Svi nadležni organi, institucije i ustanove u Bosni i Hercegovini, pravna i fizička lica dužni su Nezavisnoj komisiji dati sve podatke i informacije, osigurati i dati sve materijale značajne za njen rad, te pružiti svu neophodnu pomoć potrebnu za nesmetano i zakonito postupanje Nezavisne komisije iz njenog djelokruga. Nezavisna komisija djeluje isključivo na profesionalnim osnovama, ne zastupajući, ne štiteći niti podrivajući interese bilo koje političke stranke, registrirane organizacije ili udruženja ili bilo kojeg konstitutivnog naroda ili pojedinca u Bosni i Hercegovini. Članovi Nezavisne komisije rade na sjednicama i operativno na terenu u kazneno-popravnim i drugim ustanovama na teritoriji BiH, u kojima su zatvorena ili pritvorena lica.

O pitanjima iz svoje nadležnosti Nezavisna komisija donosi godišnji plan rada, finansijski plan rada, godišnji izvještaj o radu, izvještaj o realizaciji finansijskog plana, izvještaj o stanju i činjenicama koje su utvrđene nakon posjete i kontrole u zavodima (ustanovama), odluke, zaključke i druge akte u skladu sa zakonom i svojim poslovníkom.

POGLAVLJE II. NADLEŽNOST NEZAVISNE KOMISIJE

U skladu s članom 52. stav (1) Zakona Bosne i Hercegovine o izvršenju krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera – službeni prečišćeni tekst („Službeni glasnik BiH“, broj 22/16) te članom 10. Poslovníka o radu Nezavisne komisije („Službeni glasnik BiH“, broj 23/11), osnovna nadležnost Nezavisne komisije je praćenje uslova boravka u zavodima, postupanje i ostvarivanje ljudskih prava lica koja izdržavaju krivične sankcije i druge mjere koje je izrekao u krivičnom postupku Sud BiH, strani sudovi za djela predviđena Krivičnim zakonom BiH ili međunarodnim ugovorom čija je potpisnica BiH ili drugi sud u skladu sa zakonom BiH.

Nezavisna komisija može pratiti rad zavoda samostalno ili u saradnji s inspektorskim i drugim nadzornim tijelima. Također, može saradivati s međunarodnim i drugim ustanovama ovlaštenim za praćenje i ostvarivanje ljudskih prava i osnovnih sloboda u skladu sa zakonima i odgovarajućim međunarodnim dokumentima.

Nezavisna komisija daje preporuke nadležnim organima BiH s ciljem poboljšanja standarda smještaja, poboljšanja postupanja i poštivanja ljudskih prava lica nad kojima se izvršavaju krivične sankcije ili druge mjere, daje prijedloge i primjedbe koje se odnose na postojeće zakone ili druge propise zasnovane na zakonu iz oblasti izvršenja krivičnih sankcija, obavlja povjerljive razgovore s pritvorenicima ili zatvorenicima uz pristup svim zavodima, dostavlja izvještaje upravniku zavoda i nadležnim ministarstvima pravde, prikuplja, obrađuje i potražuje podatke iz svoje nadležnosti kao i druge radnje iz oblasti nezavisnog praćenja u skladu sa zakonom BiH, član 52. stav (7) Zakona Bosne i Hercegovine o izvršenju krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera – službeni prečišćeni tekst („Službeni glasnik BiH“, broj 22/16).

S ciljem preduzimanja odgovarajućih radnji ili mjera, u skladu s članom 52. stav (11) Zakona Bosne i Hercegovine o izvršenju krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera – službeni prečišćeni tekst („Službeni glasnik BiH“, broj 22/16), podnosi godišnji izvještaj o radu Parlamentarnoj skupštini BiH i Ministarstvu pravde BiH.

POGLAVLJE III. IZVRŠENJE ZADATAKA IZ NADLEŽNOSTI NEZAVISNE KOMISIJE U 2017. GODINI

U ovom izvještajnom periodu Nezavisna komisija realizirala je planirane aktivnosti održavanjem sjednica i nenajavljenim ad hoc posjetama kazneno-popravnim zavodima u BiH.

Odjeljak A. Realizacija zadataka održavanjem sjednica Nezavisne komisije

Od 1.1.2017. do 31.12.2017. Nezavisna komisija održala je 13 sjednica, i to:

Sjednice	Datum održavanja sjednice
13. sjednica	30.1.2017.
14. sjednica	20.2.2017.
15. sjednica	7.3.2017.
16. sjednica	23.3.2017.
17. sjednica	20.4.2017.
18. sjednica	31.5.2017.
19. sjednica	12.6.2017.
20. sjednica	19.7.2017.
21. sjednica	24.8.2017.
22. sjednica	25.9.2017.
23. sjednica	30.10.2017.
24. sjednica	27.11.2017.
25. sjednica	11.12.2017.

Na ovim sjednicama Nezavisna komisija razmatrala je i usvojila ukupno 54 tačke dnevnog reda, a u okviru tekućih pitanja razmatrano je 17 podtačaka i 4 zaključka. Obradeno je i pripremljeno 57 akata i predmeta koji su otpremljeni na određene adrese (uprave KPZ-a, Ministarstvo pravde BiH, Sud BiH, Federalno ministarstvo pravde, određeni zatvorenici i pritvorenici u KPZ-ima i sl.).

Jednoglasno su usvojeni zapisnici sa sjednica, te zapisnici i izvještaji o obavljenim posjetama kazneno-popravnim zavodima koji su prikazani u Odjeljku B. Posjete Nezavisne komisije kazneno-popravnim zavodima u BiH.

1. Usvajanje Izvještaja o radu Nezavisne komisije za 2016. godinu

Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH na 43. sjednici, održanoj 23.3.2017., i Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH na 27. sjednici, održanoj 7.4.2017., usvojili su Godišnji izvještaj o radu Nezavisne komisije za period od 1.1.2016. do 31.12.2016. s preporukama iz Izvještaja.

2. Finansijsko poslovanje Nezavisne komisije

Odlukom Zajedničke komisije za administrativne poslove Parlamentarne skupštine BiH o naknadama za rad u Nezavisnoj komisiji, broj: 03/5-50-14-11-11,9/16, od 14.6.2016., utvrđena je naknada članovima Nezavisne komisije u mjesečnom iznosu od jedne osnovice za obračun plaće zaposlenim u institucijama BiH, što iznosi cca 475 KM. Član Nezavisne komisije ima pravo na naknadu samo ako prisustvuje sjednici Nezavisne komisije.

Finansijski plan i program Nezavisne komisije za 2017. godinu utvrđen je i jednoglasno usvojen na 20. sjednici, održanoj 19.7.2017.:

- putni troškovi 15.000,00 KM
- ugovorene i druge usluge 41.000,00 KM

Finansijski plan i program Nezavisne komisije za 2017. godinu je, u skladu s Poslovníkom o radu Nezavisne komisije prosljeđen Zajedničkoj komisiji za administrativne poslove Parlamentarne skupštine BiH. Zajednička komisija za administrativne poslove Parlamentarne skupštine BiH je na 23. sjednici, održanoj 13.9.2017., donijela Odluku da odobrava Finansijski plan i program Nezavisne komisije za 2017. godinu, broj: 03/5-50-14-11-23,12/17, od 13.9.2017.

Odjeljak B. Posjete Nezavisne komisije kazneno-popravnim zavodima u BiH

U 2017. godini (od 1.1. do 31.12.) Nezavisna komisija obavila je dvije nenajavljene ad hoc posjete kazneno-popravnim zavodima, i to

Posjete	Datum posjeta
Nenajavljena ad hoc posjeta KPZ-u Zenica	24.8.2017.
Nenajavljena ad hoc posjeta KPZ-u Tuzla	20.11.2017.

O ovim posjetama sačinjeni su izvještaji koji su **jednoglasno** usvojeni na sjednicama Nezavisne komisije. Nezavisna komisija je za svaku posjetu usvojila poseban izvještaj o stanju i činjenicama koje su utvrđene, a čiji su sastavni dio i primjedbe upućene zavodskom osoblju, odnosno zavodu. U skladu s Poslovníkom o radu, primjerci izvještaja dostavljeni su zavodima, s preporukama i rokovima za otklanjanje uočenih nedostataka i nepravilnosti, te Ministarstvu pravde BiH koje Nezavisnoj komisiji pruža stručnu pomoć u radu, kao i entitetskim ministarstvima.

1. Nenajavljena ad hoc posjeta KPZ-u Zenica

Nenajavljena ad hoc posjeta Kazneno-popravnom zavodu Zenica obavljena je 24.8.2017. Posjeta je obavljena u sastavu: Mile Lasić, predsjednik Nezavisne komisije, Azra Alajbegović, prva zamjenica predsjednika Nezavisne komisije, Brana Spasojević, druga zamjenica predsjednika Nezavisne komisije, Aleksandar Faladžić, član Nezavisne komisije, te Ivana Lovrić, sekretarka Nezavisne komisije.

Povod za navedenu posjetu bile su dvije pisane predstavke zatvorenika M. J. i E. B.

Prije samog razgovora sa zatvorenicima, članovi Nezavisne komisije obavili su razgovor s upravom Kazneno-popravnog zavoda Zenica: Hidajetom Jabandžićem, direktorom, Ivicom Dujmovićem, zamjenikom direktora, Samirom Delićem, v. d. pomoćnika direktora za odgoj i tretman, i Ređom Kahrićem, pomoćnikom direktora za sigurnost, koji su članove Nezavisne komisije ukratko upoznali o trenutnom stanju u Kazneno-popravnom zavodu Zenica. Naglasili su da su u ovom zavodu trenutno smještene:

743 punoljetna zatvornika
+28 maloljetnih zatvorenika

771 zatvorenik

+ 42 pritvorenika

813 zatvorenika i pritvorenika

+16 forenzika
+ cca 60 zatvorenika s elektronskom narukvicom

Što se tiče pritvorenika i zatvorenika koje je osudio Sud BiH, na dan posjete članova Nezavisne komisije Kazneno-popravnog zavodu Zenica zatvorenika je bilo 70, a pritvorenih lica 5.

U razgovoru s članovima Nezavisne komisije uprava Kazneno-popravnog zavoda istakla je problem nedostatka zaposlenih, prije svega odgajatelja i zatvorskih stražara. Naglasili su da je Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta u KPZ-u Zenica predviđeno 16 odgajatelja, a trenutno ih je zaposleno 11. U skladu sa ZIKS-om BiH, predviđeno je 25 zatvorenika na jednog odgajatelja, a u skladu sa ZIKS-om Federacije BiH 50 zatvorenika na jednog odgajatelja. Trenutno je 70 zatvorenika na jednog odgajatelja. U Sektoru osiguranja stanje je možda čak i gore. Prema Pravilniku o sistematizaciji radnih mjesta predviđen je 291 zatvorski čuvar, a trenutno ih je zaposleno 220.

Uprava Zavoda je članove Nezavisne komisije načelno upoznala s peticijom zatvorenika Kazneno-popravnog zavoda Zenica koju je Nezavisna komisija zaprimila na dan posjete Kazneno-popravnog zavodu Zenica. Od tri zahtjeva istaknuta u peticiji, uprava Zavoda smatra da ni jedan nije u nadležnosti Nezavisne komisije.

II. Predstavka zatvorenika M. J.

Dana 1.11.2016. Nezavisnoj komisiji pismenim putem obratio se M. J., zatvorenik u Kazneno-popravnog zavodu Zenica. Kako navodi u svojoj predstavi, tražio je od uprave Zavoda da ga premjeste u IV. ili VI. paviljon KPZ-a jer je tamo dosta mirnije, a on se psihički ne osjeća dobro. Također, navodi da je, s obzirom na svoje psihičko stanje, na koje je upozoravao upravu Zavoda, odbio smještaj u kolektiv te ga oni za takvo postupanje disciplinski kažnjavaju i šalju u samicu. Također, u svojoj predstavi navodi nemar direktora i šefa prevaspitne službe koji nikad ne obilaze zatvorenike i ne razgovaraju s njima. Navodi i to da smatra da ne može zatvorenik koji ima kaznu od 35 godina i onaj koji ima kaznu od 6 mjeseci biti u istoj sobi.

Ostvaren je uvid u dosje zatvorenika radi provjere navoda iz predstavke.

U razgovoru s odgajateljem M. J. Hazimom Talićem članovi Nezavisne komisije upoznati su o sljedećem:

- Krajem augusta 2016. godine uprava Zavoda donijela je odluku (ali nije naznačeno kada jer se čekalo slobodno mjesto) da se zatvorenik M. J. iz Paviljona I-4 premjesti u Paviljon III.;
- U međuvremenu je napravio disciplinski prekršaj te je 9.9.2016. prebačen deset dana u samicu;
- 4.10.2016. prebačen je u Paviljon s pojačanim tretmanom;
- Odbio je da se vrati u Paviljon I-4 pa je zbog toga kažnjen s još pet dana samice;
- Od 16.11.2016. boravio je u Paviljonu s pojačanim tretmanom sve do prelaska u Paviljon VI.;
- 14.2.2017. donesena je odluka da se prebaci u Paviljon VI. gdje je i sada.

Iz razgovora članova Nezavisne komisije sa zatvorenikom M. J. konstatirano je da je u vrijeme posjete Nezavisne komisije smješten u Paviljonu VI. te da su razlozi zbog kojih je pisao predstavku riješeni.

Međutim, istakao je da je u međuvremenu, s obzirom na to da je uvršten u kategoriju A zatvorenika, što se tiče ponašanja i vladanja, tražio od uprave Zavoda da ga prebace u paviljon III. ili V. Ovi paviljoni su mirniji i ima manje zatvorenika pa bi njemu bilo tu bolje i smatra da je to svojim vladanjem zaslužio. Na njegovo traženje dobio je odgovor od vaspitača da mu neće biti udovoljeno. Zatvorenik M. J. požalio se da mu nije objašnjeno zašto on ne može dobiti jedan od ta dva paviljona s obzirom na to da je postavio taj upit vaspitaču i, prema njegovom mišljenju, nije dobio zadovoljavajuće obrazloženje.

Zatvorenik je upoznao članove Nezavisne komisije o tome da je tražio i dobio radni angažman na istovaru hrane u kuhinji (magacinu), ali ga je odbio jer nije želio istovarati svinjske proizvode u paketima.

Dalje, u razgovoru s članovima Nezavisne komisije istakao je svoje nezadovoljstvo tretmanom resocijalizacije i odnosa odgajatelja prema njemu.

Što se tiče ostalih prava i uslova smještaja, zatvorenik nije imao primjedbe.

III. Predstavka zatvorenika E. B.

Dana 5.7.2017. Nezavisnoj komisiji pismenim putem obratio se E. B., zatvorenik u Kazneno-popravnom zavodu Zenica. Zatvorenik E. B. smješten je u Paviljonu IV. U predavci navodi da ima probleme i poteškoće u ovom zavodu jer je on pravosnažno osuđeni zatvorenik Suda Bosne i Hercegovine, a da se prema njemu ne primjenjuju standardi CPT, ZIKS BiH i

Evropska konvencija o ljudskim pravima. Navodi i da kod sebe ima rješenje Suda BiH da je zaštićeni svjedok Tužilaštva BiH, a službenici ovog zavoda sve njegove sudske presude, rješenja, naloge i naredbe ne poštuju i ignoriraju.

Također, navodi da ga u zatvoru drže protuzakonito jer matična evidencija Zavoda o njegovoj kazni, presudi, pomilovanju, početku kazne i isteku kazne vodi pogrešne datume.

Ostvaren je uvid u dosje zatvorenika radi provjere navoda iz predstavke.

U razgovoru s odgajateljem Fadilom Terzićem, koji je za vrijeme posjete Nezavisne komisije mijenjao odgajatelja E. B., a i predloženim dokumentima iz dosjea zatvorenika E. B. Nezavisna komisija upoznata je da uprava Zavoda raspolaže drugim činjenicama od onih koje zatvorenik E. B. navodi. Prema riječima odgajatelja, različiti stavovi su rezultat tvrdnje zatvorenika E. B. da je pomilovan 2000. godine, za što ne postoji dokaz, tj. navodno pomilovanje nije objavljeno u Službenom glasniku niti im to on može predložiti.

Iz dopisa od 22.8.2017. koji je predložen Nezavisnoj komisiji, a koji je zatvoreniku E. B. uputio šef Odsjeka za realizaciju odgoja – tretmana Semir Delić, vidljivo je da je Zavod odgovarao na njegove upite te da mu se ukazivalo na sljedeće, citiramo:

„1. Postavljate pitanje da li sam izvršio provjeru dokumenata „Istorija bolesti“ u skladu sa tačkom 3 odgovora iz 2015. g., pod tim vjerovatno podrazumijevajući da će Zavod pismenim putem tražiti informaciju od bolnice u Sokocu. Na ovom mjestu ukazujem na to da vjerovatno nisam bio dovoljno precizan, jer sam pod navedenim podrazumijevao da ću kao naredni korak analizirati cjelokupnu dokumentaciju koja je na raspolaganju u ličnom listu, a koji je izuzetno obiman, te navedeno pokušati dovesti u korelaciju sa Vašim tvrdnjama.

2. Na navedeni način sam i postupio i utvrdio da ne postoji greška u obračunu Vaše tadašnje kazne i da je isto izvršeno u skladu sa uputnim aktom nadležnog suda. O tome Vas posebno nisam obavještavao jer sam cijenio da nema potrebe, pošto ste komunicirali nakon toga sa matičnom službom Zavoda i dobili potrebne odgovore.

3. Dana 14.8.2017. g. dostavio sam Vam kopiju akta kojim se Zavod obratio nadležnom sudu kako bi on poduzeo radnje na provjeri Vaših navoda te kako bi eventualno donio rješenje o ispravci uputnog akta. Oспорavate valjanost navedenog akta na osnovu toga što primjerak koji je kopiran Vama na znanje ne sadrži pečat Zavoda. U vezi s tim Vam ukazujem na to da se, shodno važećoj podzakonskoj regulativi koja se odnosi na kancelarijsko poslovanje, primjerak koji ostaje arhiviran ne mora opremiti i pečatom već mora biti samo potpisan. Kao dokaz da je to relevantno ukazujem Vam i na sljedeće:

4. U prilogu Vam se dostavlja kopija akta Kantonalnog suda Zenica, Br. KV 6/99, od 15.8.2017., kojim se Zavod obavještava da u vezi s našim aktom broj: 01-12-6380/17 (čiju

valjanost Vi dovodite u pitanje) *ne može postupiti jer zahtjev Sudu nije uputio osuđenik kao stranka.*

5. Stoga je iz prednjeg jasno da se Vi kao zainteresirana stranka trebate obratiti Kantonalnom sudu Zenica odgovarajućim zahtjevom, priložiti dokaze koje posjedujete i predložiti izvođenje i drugih ukoliko imate indicija na koji način se do njih može doći. Time je što se tiče Zavoda dio problematike koji se odnosi na datum otpusta sa Sokoca završen. Zavod će postupiti isključivo – kako ste o tome i više puta ranije obavještavani – samo u skladu s uputnim aktom i rješenjem nadležnog suda, te Vam se ubuduće neće izjašnjavati na te okolnosti.

6. U vezi s Vašim navodima da ste pomilovani 2000. g. i da ste trebali biti otpušteni sa izdržavanja kazne, konstatujem da je izvršena provjera u svim službenim listovima FBiH za 2000. g. i da se na spiskovima odobrenih pomilovanja ne nalazi Vaše ime. Ukoliko pridonese dokaz o tome, bit će ponovo izvršene potrebne provjere i o njihovim rezultatima će biti obaviješteni, a do tada bilo koje obraćanje po ovom pitanju također neće biti predmet davanja posebnog odgovora, jer Vam je već odgovoreno na ovaj način.“

Na početku razgovora zatvorenik je istakao da je on sve do sada bio ateista, a da od sada postepeno postaje vjernik islamske vjeroispovijesti.

Prema njegovim riječima, uticaj na njega po pitanju vjerskih opredjeljenja vrši zatvorenik B. B., te da B. B. u zatvoru dijeli vjersku literaturu.

Iz razgovora članova Nezavisne komisije sa zatvorenikom E. B. konstatirano je da tvrdnje koje navodi u svojoj predstavi nisu u nadležnosti Nezavisne komisije, nego Ministarstva pravde BiH. Također, zatvorenik E. B. je istu predstavku uputio i ministru pravde BiH Josipu Grubeši, te je obaviješten da će po njoj postupati pomoćnik ministra pravde za izvršenje krivičnih sankcija Mustafa Bisić.

U daljnjem razgovoru sa osuđenikom E. B. objašnjeno mu je da navodi iz njegove predstave nisu u nadležnosti Nezavisne komisije. Nakon što ga je o nadležnosti Nezavisne komisije upoznao predsjednik Nezavisne komisije, on se požalio na uslove smještaja u sobama kao i na to da je prostorija za rad branilaca sa osuđenicima neadekvatna.

Zatvorenik je istakao da ima primjedbu na to da se ne nabavlja dovoljno sezonskog voća i povrća. Također, navodi da ima saznanja da u kuhinji Kazneno-popravnog zavoda Zenica rade osuđenici koji imaju dijagnosticiran hepatitis.

U narednom periodu Nezavisna komisija provjerit će navode zatvorenika.

2. Nenajavljena ad hoc posjeta KPZ-u Tuzla

Nenajavljena ad hoc posjeta Kazneno-popravnom zavodu Tuzla obavljena je 20.11.2017. Posjeta je obavljena u sastavu: Azra Alajbegović, prva zamjenica predsjednika Nezavisne komisije, Aleksandar Faladžić i Vedad Gurda, članovi Nezavisne komisije, te Ivana Lovrić, sekretarka Nezavisne komisije.

Povod za navedenu posjetu bile su dvije pisane predstavke zatvorenika F. H. i S. S.

Prije samog razgovora sa zatvorenicima, članovi Nezavisne komisije obavili su razgovor s upravom Kazneno-popravnog zavoda Tuzla: Asimom Aljićem, direktorom, koji je na ovu dužnost imenovan 1.10.2017., i Senadom Lukavačkić, pomoćnikom direktora u Službi za tretman, koji su članove Nezavisne komisije ukratko upoznali o trenutnom stanju u Kazneno-popravnom zavodu Tuzla. Naglasili su da su u ovom zavodu trenutno smještene:

83 muška pritvorenika
+ 6 ženskih pritvorenika

89 pritvorenih lica

+ 131 muški zatvorenik
+ 47 ženskih zatvorenika

178 zatvorenih lica

Ukupno: 267 zatvorenika i pritvorenika

+7 zatvorenika u Odjelu za sudsku psihijatriju (forenziku),
+ 27 zatvorenika s elektronskom narukvicom (21 muški zatvorenik i 6 ženskih zatvorenika).

Što se tiče pritvorenika i zatvorenika koje je osudio Sud BiH, na dan posjete članova Nezavisne komisije u Kazneno-popravnom zavodu Tuzla bilo je 11 zatvorenika, a pritvorenih lica nije bilo.

U razgovoru s članovima Nezavisne komisije uprava Kazneno-popravnog zavoda istakla je problem nedostatka zaposlenih, prije svega zatvorskih stražara. Trenutno je u Kazneno-popravnom zavodu zaposleno ukupno 131 lice. Od tog broja, zatvorskih stražara je 92, a Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta u KPZ-u Tuzla predviđeno je zapošljavanje 113 takvih lica, što znači da trenutno nedostaje 21 izvršilac na poslovima stražara. Prije godinu

dana raspisan je konkurs za 4 stražara, ali proces prijema još traje, s obzirom na to da je u toku postupak po žalbama prijavljenih.

Trenutno je u Kazneno-popravnog zavodu Tuzla na puno radno vrijeme radno angažiran jedan ljekar (dr. Mirsad Trnovljaković), te po ugovoru o djelu, iako je Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta predviđen stalni radni odnos, neuropsihijatar dr. Kasim Brigić.

Direktor Zavoda istaknuo je kao veliki problem 7 forenzičkih pacijenata (zatvorenika) za koje nemaju adekvatan smještaj u ovom zavodu. Ističe da su uslovi u kojima se oni nalaze nehumani, izdvojeni su i uglavnom pod tabletama, te im je potrebno hitno rješavanje ovog problema. Također je naglasio da je riječ o zatvorenicima koji nisu u nadležnosti Nezavisne komisije, s obzirom na to da su ih osudili sudovi u Federaciji Bosne i Hercegovine, a ne Sud BiH.

Što se tiče zatvorenika koji su ovisnici o narkoticima, direktor ističe da njih 4-5 primaju Suboxon i da im se terapija daje na klinici u Tuzli.

II. Predstavka zatvorenika F. H.

Dana 7.4.2017. Nezavisnoj komisiji pismenim putem, posredstvom Ministarstva pravde BiH, obratio se F. H., zatvorenik u Kazneno-popravnog zavodu Tuzla. U predstavi navodi da je na izdržavanju kazne zatvora po presudi Suda BiH u Kazneno-popravnog zavodu Tuzla, odjeljenje Kozlovac, da se ne primjenjuje Zakon o izvršenju krivičnih sankcija Bosne i Hercegovine na osuđene ovog suda, te moli Nezavisnu komisiju da ga posjeti kako bi sve nepravilnosti saopćio usmenim putem.

S obzirom na to da je F. H. odslužio svoju kaznu i izašao iz Kazneno-popravnog zavoda Tuzla 23.6.2017., dakle, prije predmetne posjete, članovi Nezavisne komisije zaključili su kako je daljnje postupanje po ovoj predstavi nesvršishodno.

III. Predstavka zatvorenika S. S.

Zatvorenik S. S. se Nezavisnoj komisiji obraćao dva puta. Prvi put 7.4.2017., posredstvom Ministarstva pravde BiH, a drugi put 28.7.2017.

Kako navodi u svojim predstavkama obraćao se Sudu BiH za obrazloženje zašto je priveden po potjernici kada nikad nije dobio uputni akt za izdržavanje kazne zatvora. Navodi da je za vrijeme trajanja potjernice dva puta bio u Sudu BiH kao svjedok Tužilaštva BiH u drugim

predmetima, a niko ga nije obavijestio o potjernici. Objašnjenje je tražio jer ga u KPZ-u Tuzla tretiraju kao privedenog i uskraćuju mnoga prava.

Također, navodi da ima nesuglasica između njega i prevaspitne službe, a sve zbog toga što je tražio pogodnosti koje smatra da mu pripadaju, a propisane su Zakonom Bosne i Hercegovine o izvršenju krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera. Kao primjer navodi smrt užeg člana porodice (smrt supruge 15.9.2015.) kada mu nije odobren vanredni dopust. Prijedlog direktora Zavoda Komisiji za uslovni otpust upućen je bez njegovog uvida u izvještaje i bez prilike da i sam podnese pismene podneske u vezi sa sadržajem izvještaja, te smatra da je prevaspitna služba i uprava Zavoda time učinila povredu službene dužnosti.

Radi provjere navoda iz predstavke ostvaren je uvid u dosje zatvorenika. Nakon toga obavljen je razgovor s njim i njegovom odgajateljicom Ismihanom Adrović, za koju je podnosilac predstavke izričito tražio da bude prisutna.

U razgovoru je istakao da nema primjedbi na uslove smještaja u Zavodu te da je hrana izuzetno dobra.

Bio je radno angažiran u biblioteci, a zatim u kuhinji Kazneno-popravnog zavoda. Trenutno je na bolovanju jer je imao zdravstvenih problema. Smatra da je proces resocijalizacije u Zavodu u njegovom slučaju u potpunosti uspio te da više nikad ne bi počinio krivično djelo.

Odgajateljica Ismihana Adrović istakla je da je zatvorenik S. S. primjeren zatvorenik, otvoren za saradnju, te da se dobro nosio s čitavim nizom negativnih situacija koje su ga zadesile.

Podnosilac predstavke S. S. istakao je da je u trenutku pisanja Nezavisnoj komisiji bio izrevoltiran i psihički nestabilan radi porodičnih problema koje je imao te da povlači navode iz predstavke.

Odjeljak C. Javnost rada

Sve sjednice Nezavisne komisije pratili su zaposleni u Sektoru za odnose s javnošću Sekretarijata Parlamentarne skupštine BiH, a predsjednik Nezavisne komisije je, na zahtjev predstavnika medija u BiH, davao i usmene izjave u vezi s radom Nezavisne komisije.

Prema članu 17. Poslovnika o radu Nezavisne komisije, podaci i informacije koje se prikupe tokom kontrole, te sadržaj obavljenih razgovora s licima lišenim slobode, kao i drugim licima koja mogu dati relevantne podatke povjerljive su prirode te su sjednice Nezavisne komisije po pojedinim tačkama dnevnog reda bile zatvorene za javnost.

Odjeljak D. Administrativno-tehnička podrška u radu

Zajednička služba Sekretarijata Parlamentarne skupštine BiH, u skladu s članom 24. Poslovnika, pružala je svu administrativno-tehničku i stručnu podršku u radu Nezavisne komisije. Zajednička služba osigurala je potrebne uslove za rad Nezavisne komisije angažiranjem stručnog osoblja, ali i osiguravanjem materijalno-tehničkih i drugih uslova za nesmetan rad.

POGLAVLJE IV. ZAKLJUČNA RAZMATRANJA I PREPORUKE

a) Zaključna razmatranja

1. a) Zajednička komisija za administrativne poslove Parlamentarne skupštine BiH je svojom Odlukom o naknadama za rad u Nezavisnoj komisiji, broj: 03/5-50-14-11-11,9/16, od 14.6.2016., utvrdila naknadu za rad članovima Nezavisne komisije u mjesečnom iznosu od jedne osnovice za obračun plaće zaposlenim u institucijama BiH (što iznosi cca 475 KM), pod uslovom da član Nezavisne komisije bude prisutan najmanje jednoj sjednici Nezavisne komisije, a koja u pravilu ne može biti u toku radnog vremena. Navedenom odlukom nisu utvrđene dnevnice za dolazak na sjednicu Nezavisne komisije, a putni troškovi se priznaju u visini autobuske karte. Nadalje, navedenom odlukom Zajednička komisija za administrativne poslove nije odredila da Nezavisna komisija može ići u posjete KPZ-ima, pa tako nema ni pravo na troškove te posjete, što je osnovni zadatak Nezavisne komisije i čini 90% rada Nezavisne komisije. Također, posjete KPZ-ima, posebno detaljne i kontrolne, ne mogu se obavljati kada se održava sjednica Nezavisne komisije, izvan radnog vremena. Pojedini članovi Nezavisne komisije morali su čekati i godinu dana na isplatu ovako umanjene mjesečne naknade.

b) Na traženje Nezavisne komisije, Komisija za odlučivanje o sukobu interesa dala je Mišljenje broj: KSI-01-07-2-40-2/16, od 7.12.2016., po kojem članovi Nezavisne komisije imaju status izabranih zvaničnika, na njih se primjenjuje Zakon o sukobu interesa u institucijama BiH, te postoji i obaveza dostavljanja redovnih finansijskih izvještaja. Tako se članovi Nezavisne komisije od 2016. godine smatraju izabranim zvaničnicima, što u bitnom ugrožava njihovu nezavisnost u obavljanju dužnosti, na koju ne bi mogli biti imenovani da su javni zvaničnici.

c) Drastično smanjenje godišnjeg budžeta Nezavisne komisije za 2016. i 2017. godinu u iznosu čak 3 - 4 puta u odnosu na prvi mandat dovelo je u pitanje redovno obavljanje djelatnosti, odnosno funkcije Nezavisne komisije.

d) Sve navedeno imalo je za posljedicu osipanje članova Nezavisne komisije, a članovi Nezavisne komisije raspravljali su i o podnošenju kolektivne ostavke ako se stanje ne promijeni. Članovi Nezavisne komisije ne žele biti odgovorni za praćenje uslova boravka u KPZ-ima, postupanje i poštivanje ljudskih prava pritvorenika i zatvorenika ako ne mogu normalno obavljati svoju zakonsku dužnost na koju su imenovani.

e) Zbog svega navedenog rad Nezavisne komisije se u 2017. godini zasnivao na ad hoc nenajavljenim posjetama po pristiglim pritužbama. Također, Nezavisna komisija je na sjednicama razmatrala pristigle pritužbe, kojih je u izvještajnom periodu bilo ukupno šest, što je zahtijevao pismenu korespondenciju s odgovarajućim KPZ-om i nadležnim ministarstvima.

b) Preporuke

Nezavisna komisija predlaže Parlamentarnoj skupštini BiH da usvoji ovaj izvještaj sa sljedećim preporukama čije provođenje je trajan proces, i to:

1. Potrebno je da Vijeće ministara BiH s nadležnim ministarstvima preduzme aktivnosti potrebne za završetak izgradnje državnog zatvora, čime će se zatvorenici i pritvorenici iz nadležnosti Nezavisne komisije staviti u jednak položaj uz poboljšanje uslova njihovog smještaja i poštivanja ljudskih prava i osnovnih sloboda. Potrebno je da Ministarstvo pravde BiH blagovremeno donese odgovarajuće podzakonske akte s ciljem registracije budućeg zavoda, kao i da provede procedure zapošljavanja potrebnog zavodskog osoblja i zavodske uprave koji će pokrenuti aktivnosti nabavke opreme, izrade pravilnika i planiranja budžeta kako bi se zavod što prije stavio u funkciju.

2. Nadležni organi Federacije BiH, Republike Srpske i Brčko Distrikta BiH treba da usklade svoje zakonske i druge propise iz ove oblasti sa ZIKS-om BiH, a sve s ciljem jednakog postupanja sa zatvorenicima i pritvorenicima na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine.

3. Potrebno je da nadležni organi Federacije BiH i Republike Srpske riješe problem zapošljavanja, tj. popunjavanja radnih mjesta u kazneno-popravnim zavodima u BiH koja su ostala upražnjena odlaskom u penziju ili sporazumnim

prekidom radnog odnosa, a s obzirom na to da su za ta radna mjesta već predviđena finansijska sredstva u budžetima entiteta. Nezavisna komisija posebno ukazuje na preporuku koja je uočena i upućena nadležnim organima prilikom posjete KPZ-u Sarajevo, a koja je glasila: „Potrebno je da rukovodstvo KPZ-a Sarajevo, u saradnji s predsjednicima Kantonalnog suda Sarajevo i Općinskog suda Sarajevo i komandirom Sudske policije FBiH, preduzmu aktivnosti s ciljem izrade jedinstvene instrukcije (pravilnika) o načinu osiguranja i transporta pritvorenih lica iz prostorija KPZ-a Sarajevo do zdravstvenih ustanova u slučajevima pružanja primarne zdravstvene zaštite, a koja nisu u svrhu vođenja krivičnog postupka, posebno za lica za koja postoje saznanja da to mogu iskoristiti za bijeg.“

4. Potrebno je da Parlamentarna skupština BiH omogući rad Nezavisnoj komisiji u skladu s njenim zakonskim ovlaštenjima, pod čime se podrazumijeva njen primarni zadatak, a to su posjete kazneno-popravnim zavodima, zbog čega treba ukiniti ograničenja Komisiji utvrđena Odlukom Zajedničke komisije za administrativne poslove, broj: 03/5-50-14-11-11,9/16, od 14.6.2016.

PREDSJEDNIK NEZAVISNE KOMISIJE

dr. sc. Mile Lasić

PRILOG: Tabelarni prikaz održanih sjednica u 2017. i prisustvo članova Nezavisne komisije

**TABELARNI PRIKAZ ODRŽANIH SJEDNICA I PRISUSTVO ČLANOVA
NEZAVISNE KOMISIJE U 2017. GODINI**

Broj i datum održavanja sjednice	Ime i prezime člana Nezavisne komisije				
	Mile Lasić	Azra Alajbegović	Brana Spasojević	Aleksandar Faladžić	Vedad Gurda
13.sjednica 30.1.2017.	+	+	+	+	
14. sjednica 20.2.2017.	+	+	+	+	
15. sjednica 7.3.2017.	+	+	- Opravdano odsutana	+	
16. sjednica 23.3.2017.	+	+	+	- Opravdano odsutan	
17. sjednica 20.4.2017.	+	+	+	+	
18. sjednica 31.5.2017.	+	+	+	+	
19. sjednica 12.6.2017.	+	+	+	+	
20. sjednica 19.7.2017.	+	+	+	+	+
21. sjednica 24.8.2017.	+	+	+	+	- Opravdano odsutan
22. sjednica 25.9.2017.	+	+	+	+	+
23. sjednica 30.10.2017.	+	+	+	+	+
24. sjednica 27.11.2017.	+	+	+	+	+
25. sjednica 11.12.2017.	+	+	+	+	+

Napomena: Vedad Gurda, član Nezavisne komisije za praćenje uslova boravka u zavodima, postupanje i poštivanje ljudskih prava lica nad kojima se izvršavaju krivične sankcije i druge mjere koje je izrekao u krivičnom postupku Sud Bosne i Hercegovine, strani sudovi za djela predviđena Krivičnim zakonom Bosne i Hercegovine ili međunarodnim ugovorom čiji je potpisnik Bosna i Hercegovina ili drugi sud u skladu sa zakonom Bosne i Hercegovine imenovan je u ovo tijelo Odlukom Parlamentarne skupštine BiH o izmjeni Odluke o imenovanju pet članova Nezavisne komisije za praćenje uslova boravka u zavodima, postupanje i poštivanje ljudskih prava lica nad kojima se izvršavaju krivične sankcije i druge mjere koje je izrekao u krivičnom postupku Sud Bosne i Hercegovine, strani sudovi za djela predviđena Krivičnim zakonom Bosne i Hercegovine ili međunarodnim ugovorom čiji je potpisnik Bosna i Hercegovina ili drugi sud u skladu sa zakonom Bosne i Hercegovine (“Službeni glasnik BiH”, broj: 50/17 od 11.7.2017.).